

דמים הוא! שהרי כל זמן שלא נזרק הדם אין הבשר נאסר בפיגול ובנותר.

וכיון שהוא נאסר בנדר על ידי התפסתו בבשר פיגול ונותר, מוכח שהוא מתפיס בעיקרו של הבשר, שהיה אסור לפני זריקת הדם באכילה מדין קרבן. כי אם הוא מתפיס באיסור פיגול ונותר, אין זה מתפיס בדבר הנדור אלא בדבר האסור. שהרי איסור אכילת בשר קדשים כשהוא פיגול או נותר אינו איסור הנובע מנדר אלא מהפסול בבשר הקרבן.

אמר ליה רב הונא בריה דרב נתן לרבא: לעולם בהיתור של עכשיו הוא מתפיס, ואין ממשנתנו ראייה שהוא מתפיס במעיקרא.

כי אפשר לומר שמשנתנו מדברת במתפיס **בנותר של בשר עולה**, שאינו נותר בזריקת הדם לאכילה, אלא הוא צריך להיות מוקטר על המזבח, ואיסור אכילתו הוא הן מחמת היותו קרבן, והן מחמת היותו "נותר".⁽¹⁾

אמר ליה רבא: אם כן, שמדובר במשנתנו במתפיס בבשר עולה, **ליתני "בבשר עולה"!**

שהרי בעולה אין חילוק באיסור האכילה בין בשר עולה שהוא כשר להקרבה ובין בשר עולה שהוא פיגול ונותר, כיון שלעולם בשר עולה אסור באכילה כבשר קרבן, ולמה נקט התנא "נותר ופיגול"?!

אמר ליה רב הונא בריה דרב נתן לרבא: התנא בלשון של **"לא מיבעיא"**, קאמר.

לא מיבעיא מתפיס בבשר עולה, דאסור, דהא בקרבן קא מתפיס.

אבל מתפיס בנותר ופיגול דעולה — **איצטריכא** לחדש שאסור.

כי **סלקא דעתך אמינא** שהמתפיס בבשר עולה שהוא נותר או פיגול, ואומר "זה כזה" — כוונתו לומר **"באיסור נותר"**, או **"באיסור פיגול"**, ואז הוה ליה **כמתפיס בדבר האסור**, ולא בדבר הנדור, ולא מיתמר.

קא משמע לן שאסור, מפני שזה מתפיס בקרבן ולא באיסור, היות וגם האיסור של פיגול או נותר הוא מפני היותו קרבן, והוה

הזה לחרם כהנים או לחרם גבוה, והדבר נשאר בספק, ולחומרא. אך כאן הספק הוא באומדנא כללית של כל בני אדם. ועל הצד שהם מתפיסים בהיתר, וודאי לנו שהוא מותר, ועל הצד שמתפיסים באיסור, וודאי לנו שהוא אסור.

1. וגם אם נאמר שהמתפיס בדבר הנדור שהוא גם דבר האסור אינו נאסר, וכפי שיבואר בהערה להלן, בכל זאת, המתפיס בנותר של עולה כן נאסר, היות וגם איסור נותר הוא מחמת היותו קרבן. תוס' ד"ה אבל נותר, בסופו.

שספק נדרים להחמיר, יש המתרצים שהכלל הזה לא נאמר אלא במי שאומר לשון שלם, כגון שאומר דבר זה חרם, וחרם עצמו הוא לשון איסור, אלא שיש להסתפק אם הוא חרם כהנים המותר או חרם גבוה האסור, ועל הצד שנדר בחרמי גבוה, יש כאן לשון נדר גמור. אך כאן הרי הוא מתפיס ואינו אומר לשון גמור של נדר, ועל הצד שהוא מתפיס בדבר המותר אין כאן כלל לשון איסור.

והגרי"ש מבאר שיש חילוק מהותי בין סתם נדרים להחמיר למתפיס. כי בסתם נדרים להחמיר נשאר הספק האם כוונתו של הנודר